

Digitalization also creates new opportunities for sustainable development. The use of technologies to monitor energy consumption and environmental impact helps optimize resources and reduce waste, making construction more environmentally responsible. Additionally, innovative materials and technologies, such as 3D printing and smart building systems, support the development of “green” technologies and reduce energy consumption.

References:

1. Emiliya Ohar, Olha Horpynchenko, Andriy Lynda (2022) The Use of Digital Marketing Tools for the Transformation of Brand Communications in the Modern Conditions of the Advertising Business. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. Vol. 22 No. 11 pp. 733-738. http://paper.ijcsns.org/07_book/202211/202211102.pdf
2. Viunyk, O., Yatsun, V., Horpynchenko, O. (2024). Planning to improve the efficiency of open systems commercial relations to ensure uninterrupted sustainable development: Regional legal aspect. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 19, No. 3, pp. 1089-1097. <https://www.iieta.org/journals/ijstdp/paper/10.18280/ijstdp.190327>

Гоцуляк С. В., Чепела О. В., Грищенко О. Л.
Державний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації
озброєння та військової техніки
м. Черкаси, Україна

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА АКТУАЛЬНІ ПРАВОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ СЕРТИФІКАЦІЇ ОЗБРОЄННЯ І ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ З АЛГОРИТМАМИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Застосування штучного інтелекту (далі – ШІ) в озброєнні та військовій техніці (далі – ОВТ) відкриває нові горизонти для розвитку оборонної промисловості. Водночас, інтеграція ШІ в складні системи управління ОВТ висуває ряд нових викликів, зокрема, у сфері правового регулювання та сертифікації.

Чому сертифікація ОВТ, що використовує ШІ, є вкрай важливою та необхідною процедурою. Щоб відповісти на це запитання можна виділити наступні причини.

По-перше, алгоритми ШІ, що керують зброєю, повинні діяти передбачувано, бути надійними та безпечними, щоб уникнути випадкових або несанкціонованих дій, які можуть завдати шкоди власним силам.

По-друге сертифікація підтверджує, що ОВТ відповідає встановленим стандартам якості та ефективності і може належним чином виконувати свої функції, що є критично важливим для її застосування у військових цілях.

По-третє сертифікація сприяє міжнародному співробітництву в галузі розробки та застосування ШІ у військовій сфері, оскільки встановлює спільні стандарти та вимоги, а також сприяє експорту продукції. По-четверте сертифіковане ОВТ підвищує до себе довіру як серед військових, так і серед громадськості.

Нарешті, сертифікація допомагає уникнути неконтрольованої гонки озброєнь на основі ШІ, так як вводить певні обмеження на розробку та застосування таких систем.

На сьогодні, в Україні, як і в багатьох інших країнах, поки що немає спеціального законодавства, яке регулювало б усі аспекти застосування ШІ, зокрема в оборонній сфері. Однак, існують різноманітні законодавчі акти, які опосередковано стосуються використання ШІ в різних сферах суспільних відносин.

Необхідність чіткого визначення, що вважається ШІ в контексті ОВТ є вкрай важливим питанням, оскільки дозволить правильно застосовувати існуюче законодавство та розробляти нові правові норми.

Для вирішення поставленого питання необхідно розробити чіткі критерії безпеки та надійності для систем ШІ, які використовуються в ОВТ і при цьому особливу увагу слід приділити прозорості самих алгоритмів для розуміння того, як саме система приймає

рішення. Важливим також є здатність системи протистояти збоям та хакерським атакам. Відповідність системи етичним принципам і міжнародному гуманітарному праву.

При подальшому дослідженні даної теми виникає питання про те, хто несе відповідальність за дії системи ШІ, яка завдала шкоди. Це може бути виробник, оператор ОВТ, розробник алгоритму чи державний замовник, який поставив ОВТ з алгоритмами ШІ на озброєння.

Наступним постає питання захисту персональних даних, оскільки системи ШІ часто використовують великі обсяги даних. Необхідно забезпечити захист персональних даних, які обробляються такими системами.

Підсумовуючи сказане, можна виділити наступні напрямки розвитку законодавства щодо ОВТ з алгоритмами ШІ:

- розробка спеціального закону, про регулювання ШІ в ОВТ;
- внесення змін до існуючих законів;
- розробка національних стандартів для сертифікації ОВТ з ШІ;
- участь у розробці міжнародних стандартів і правових норм у цій сфері.

Отже, в майбутньому, сертифікація ОВТ з використанням алгоритмів ШІ буде досить важливим питанням. Сертифікація є складним і багатограним процесом, який вимагає комплексного підходу. Для забезпечення безпеки та ефективності застосування систем ШІ в ОВТ необхідно розробити чіткі правові та технічні вимоги.

В перспективах подальших наукових досліджень важливо зосередити увагу на таких напрямках наукових досліджень: проведення детального аналізу існуючої нормативної бази та міжнародного досвіду; залучення до розробки законодавства фахівців у галузі права, штучного інтелекту, оборонної промисловості та етики; створення робочої групи для розробки національних стандартів сертифікації; співпраця з міжнародними організаціями в цій сфері.

Грінка Т.І., канд. екон. наук., доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ЕТАПИ ВПРОВАДЖЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КОРПОРАТИВНУ СТРАТЕГІЮ ТА РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ

Актуальність теми визначається сучасними глобальними викликами, які вимагають від бізнесу активних дій на підтримку екологічних та соціальних цілей. В умовах зростання екологічної кризи, змін клімату, а також посилення уваги до соціальної відповідальності з боку споживачів, інвесторів та регуляторних органів, впровадження принципів сталого розвитку стає ключовим елементом для забезпечення довгострокової конкурентоспроможності компаній.

Штучний інтелект відіграє важливу роль у цьому процесі, надаючи нові можливості для збору та аналізу даних, моніторингу екологічних показників та оптимізації використання ресурсів. Завдяки інноваційним рішенням штучного інтелекту компанії здатні знижувати викиди, зменшувати витрати енергії, удосконалювати управління ланцюгами постачання та розробляти екологічно чисті продукти і технології. Крім того, штучний інтелект допомагає адаптувати корпоративні стратегії до постійних змін у зовнішньому середовищі, моделюючи різні сценарії сталого розвитку та прогнозуючи їхні наслідки. Загалом, вивчення етапів інтеграції сталого розвитку в корпоративну стратегію та можливостей ШІ сприятиме розробці ефективних і дієвих рішень, орієнтованих на побудову відповідального бізнесу, який здатен адаптуватися до нових викликів і сприяти загальному добробуту суспільства.

Метою дослідження є конкретизація концептуального підходу до поетапної інтеграції принципів сталого розвитку в корпоративні стратегії з використанням інструментів штучного інтелекту.